

Protokół

55. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 17. listopada 1905.

Początek o godzinie 10 minut 20 przed
południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Ka-
zimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski,
Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent
Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 53-go
posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie
wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów,
protokół 54-go posiedzenia złożony jest w
biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj wniesionych po dzień 17-go listopa-
da 1905 roku, które przydzielono następu-
jącym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 4360, 4361,
4363, 4364, 4368, 4378, 4381, 4384.

Komisji szkolnej Ls. 4362, 4372.

Komisji gminnej Ls. 4369.

Komisji administracyjnej Ls. 4370.

Komisji prawniczej Ls. 4365, 4379,
4380.

Marszałek wzywa sekretarzy do od-
czytania złożonego wniosku i interpe-
lacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dodatek
drożyzniany dla nauczycieli i nauczycielek
okręgu lwowskiego-zamiejskiego.

We Lwowie, dnia 16. listopada 1905.

Wnioskodawca:

Merunowicz w. r.

Witosławski, Wurst, Huza, Wiśniewski,
Rayski, Jahl, Maryewski, Maiss, Michalski,
Fruchtmann, Jabłoński, Kolischer, Bednar-
ski, Sala, Łazarski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do JW. Pana Komi-
sarza rządowego w sprawie wyborów gminy
Mirocin powiat Przeworsk.

W dniu 22. lipca 1904 przeprowadziła
Zwierzchność gminna w Mirocinie przy
asysteneyi c. k. komisarza powiatowego
p. Zawistowskiego wybory do rady gmin-
nej. Przeciw tym wyborom wniesiony został
przez Jana Basiaka i tow. protest, na który

c. k. Namiestnictwo unieważniło wybory, a c. k. Starostwo na podstawie rozp. c. k. Namiestnictwa z dnia 19. maja 1905 L. 25.650 poleciło przeprowadzenie wyborów ponownie, które w dniu 28. lipca 1905 dokonane zostały. I przeciw tym wyborom wnieśli znowu Maksym Jarosz i tow. protest, który przy dołączeniu aktów wyborczych przedłożyła Zwierzchność gminna władzy politycznej.

Wskutek wniesionego przeciw wyż wymienionym wyborom protestu zarządziło c. k. Namiestnictwo dochodzenie, które przeprowadzał w dniu 27. września c. k. komisarz starostwa Zawistowski, dopuściwszy się nadużyć i nieformalności, a mianowicie:

Już przy pierwszych wyborach gminnych przeprowadzonych w r. 1904 c. k. komisarz p. Zawistowski zajął stanowisko agitatora wyborczego, oświadczając, iż z Pędzińskich, z których obecnie jeden jest naczelnikiem gminy, drugi sekretarzem do reprezentacji gminne, nigdy nie dopuści. I tak też uczynił; bo dopuścił 2-ch przeciwników: Kazimierza Czarnieckiego i Michała Partykę do głosowania, którzy nie mieli prawa, czem dopomógł do utracenia Pędzińskiego.

Niedosyć na tem, c. k. komisarz Starostwa w Przeworsku p. Zawistowski przy przeprowadzeniu dochodzeń wyborczych wyzywał naczelnika gminy słowami „głupi ośle“, a do wyborców: Mateusza Mazura i Józefa Bochurata wypowiedział te słowa „choćby wójt Pędziński i 10 razy przeprowadzał wybory, to nie będą i nie mogą być one uznane za dobre“, wreszcie wyrażał się: „gdybyście byli mieli na wyborach c. k. urzędnika, toby te wybory zostały uznane za dobre, ale żeście nie chcieli wyrzucić 5 zlr., więc nie macie teraz poparcia“.

Jeżeli w ten sposób przeprowadza się wybory gminne pod okiem i przy władzy politycznej zapytujemy podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1) Co uczynić zamyśla, aby nadużycie władz politycznych i podobne traktowanie obywateli ustało?

2) Czy i kiedy raczy zarządzić, aby w tej gminie Mirocin pow. Przeworsk przy bezstronności władzy politycznej zakonczono akcyę wyborczą?

3) Czy JW. Pan Komisarz rządowy nie uznaje za stosowne pouczyć p. Zawistowskiego jako rzecznika Rządu o bezstronności w obowiązkach urzędowych.

Lwów, 17. listopada 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, F. Włodek, Bojko, Barabasz, Oleśnicki, Ostapecznik, Staruch, Huryk, Bobaczewski, Mazikiewicz, Korol, Mogilnicki, Efiinowicz, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Franciszka Krempey i towarzyszy do c. k. Namiestnictwa w sprawie jawnej kontroli fundacyi szeczawnickich.

W zakładzie zdrojowym w Szezawnicy znajdują się następujące fundacye: Willa „Alma“ z fundacyi śp. Zubrzyckiego na zalesienie góry Bryjarki, willa „Wereszczyńskiego“ na Bibliotekę uniwersytecką, willa „Małuja“ (fundacya żyjącej jeszcze p. Małuji, Podole rosyjskie) na bezpłatne pomieszczenie chorych z pośród nauczycielstwa ludowego, willa „Anioł Stróż“ dla chorych akademików krakowskich. Administracyę wszystkich tych fundacyi powierzyło przed laty c. k. Namiestnictwo dzierżawcy górnego Zakładu w Szezawnicy p. Wiśniewskiemu, do którego opinia publiczna nie ma najmniejszego zaufania, gdyż ten stara się wszystko dla siebie wyzyskać. W willi „Wereszczyńskiego“ umieścił bezpłatnie swą służbę, obecnie portyera z rodziną; w willi „Alma“ urządził skład wody i warsztat stolarski do zbijania pak na wodę i t. p., w dodatku umieszcza w niej swych robotników; w willi „Małuja“, którą pan Wiśniewski wspólnie ze swym szwa-

grem drem Górkim rządu, umieścili ci panowie w bieżącym sezonie bezpłatnie dziennikarkę, a od części zgłaszających się nauczycielek żądali zapłaty. Nauczycielstwo skarży się, że otrzymują bezpłatnie pokoje w czerwcu i wrześniu, tj. wtedy, gdy z powodu zajęć z fundacyi korzystać nie mogą. Na wiecu gości w r. 1904 uskarżali się akademicy, że p. Wiśniewski przez lat przeszło dziesięć ani razu nie kazał willi „Anioł stróż“ odczyścić, że przez tyle lat nie bielono pokoi i podłóg nie myto, a słome w siennikach nie zmieniano. Kuracyusze domagają się jawnej kontroli gospodarki p. Wiśniewskiego, tj. aby na miejscu dla wszystkich dostępnem, np. w czytelni, w „Dworcu gościnnym“ były podczas sezonu wyłożone dokładne sprawozdania i szczegółowe rachunki zawiadujących temi fundacyami. Fundacye są dla kuracyuszy, więc powinno się im umożliwić kontrolę i sprawozdanie, czy nie są krzywdzeni.

Wobec tego zapytują podpisani, czy c. k. Namiestnictwo, uznając tak słuszne żądanie opinii publicznej, zechce bezwzględnie przeprowadzić ścisłą kontrolę nad fundacyami w Szczawnicy i zarządzić, aby odtąd odnośne sprawozdania i rachunki były przez cały sezon wyłożone w czytelni „Dworca gościnnego“ w Szczawnicy.

We Lwowie, 16. listopada 1905.

Interpelant:
Krempa w. r.

Bojko, Mazikiewicz, Oleśnicki, F. Włodek, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Stapiński, Huryk, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Effenowicz, Ochrymowicz.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie nadania posady sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie.

W październiku b. r. rozpiisał Wydział

krajowy konkurs na posadę sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie, a po upływie terminu konkursu nadał tę posadę dr. Mondscheinowi.

Lekarz ten, ukończywszy przed paroma laty medycynę, zabawił tylko kilka miesięcy na praktyce w szpitalu wiedeńskim, poczem wstąpił do szpitala w Stanisławowie na dalszą praktykę i niespełna rok tam przebywał.

Równocześnie z dr. Mondscheinem podał się w przepisany terminie o posadę sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie także dr. Pacyna, który po uzyskaniu doktoratu pracował bezpłatnie przez 2 lata i 3 miesiące w krajowym szpitalu św. Łazarza w Krakowie, później przez 4 lata był asystentem przy klinice dermatologicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w końcu po złożeniu jeszcze egzaminu fizykalnego przeniósł się do Stanisławowa i tu znowu i przez rok bezpłatnie służył lekarską w szpitalu sprawował.

Gdyby więc w tym wypadku decydowały jedynie osobiste kwalifikacye kandydata, posadę bezwarunkowo należało nadać dr. Pacynie, który przedłożył dowody większego uzdolnienia i dłuższej bezpłatnej praktyki w szpitalach krajowych, a który nadto, jako specjalista w dziale chorób skórnych i wenerycznych byłby dla szpitala stanisławowskiego bardzo pożądanym, wiadomo bowiem, że w tej okolicy choroby weneryczne wśród ludności bardzo grasują, a n. p. w ciągu roku 1904 leczone w szpitalu stanisławowskim 396 osób dotkniętych, chorobami skórnymi i wenerycznymi.

Wogóle dla szpitali prowincjonalnych i dla ludności okolicznej nie jest obojętnem aby zajmowali szpitalne posady lekarze w pewnych działach medycyny teoretycznie i praktycznie wyspecjalizowani, a jeśli na skromną posadę sekundaryusza szpitalnego zgłosił się taki właśnie kandydat specjalista w dziale chorób skórnych i wenerycznych, który za czasów asystentury dał się poznać z

ogłaszanych przez niego prac naukowych, spodziewać się było można, że Wydział krajowy da mu pierwszeństwo.

Tymczasem z niewiadomych powodów Wydział krajowy odrzucił podanie dr. Pacyny, a nadał posadę wspomnianą bardzo jeszcze młodemu i o wiele mniej ukwalifikowanemu dr. Mondscheinowi, co każe przypuszczać, że odegrały tu rolę wpływy protekcyjne ze szkodą dla dobra publicznego.

Wobec tego zapytują podpisani, czem usprawiedliwi Wydział krajowy takie rozporządzenie posadą sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Stanisławowie.

Lwów, 15. listopada 1905.

Interpelant:

Jan Stapiński w. r.

Krempa, Bojko, Oleśnicki, Huryk, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, F. Włodek, Mazikiewicz, Bobaczewski, Korol, Mogilnicki, Eftinowicz, Ochrymowicz.

Interpelacya

posta Krempy i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego z powodu niewłaściwego powiększenia majątku gminnego wsi Byczyny kosztem mieszkańców tejże gminy.

W czasach pogromu Austrii w wojnie o zjednoczenie Włoch zaciągał ówczesny rząd na wszystkie strony pożyczki. Jedną z form takiej pożyczki było wydanie przez państwo t. zw. „Szuldszeinów“, które pojedynczo poddani szczególnie w Galicyi nakłaniani przez miejscowe władze rządowe nabywali, płacąc gotówką od 10 zlr. począwszy wzwyż. Oczywiście „Szuldszeiny“ te nie były darowizną, lecz pożyczką kiedyś zwrotną.

Do szczęśliwych nabywców takich „szuldszeinów“ należało kilkudziesięciu mieszkańców gminy Byczyna, którzy nabyli owych „szuldszeinów“ za parę tysięcy zlr. w nadziei, że im państwo stosownie do

przyrzeczenia pisemnego pożyczone kwoty z procentem zwróci.

Nie doczekali się tego szczęśliwi posiadacze „szuldszeinów“, bo ich wprzód nieubłagana śmierć zabrała, przekazali jednak jako skarb pewny swoim spadkobiercom do odebrania owe pisemne zapewnienia państwa.

W rzeczywistości i spadkobiercy nie są szczęśliwi, gdyż na liczne urgensy, które z wielkim nakładem pieniędzy do miejscowych i centralnych władz politycznych wnosili, otrzymali lakoniczną odpowiedź, że państwo dług swój w całości wypłaciło do rąk Wydziałowi powiatowemu w Chrzanowie, a ten otrzymaną sumę wcielił do majątku gminy Byczyna, o czem jednak posiadacze „Szuldszeinów“ wiadomości na szczegółowej informacyi opartej nie otrzymali.

Ponieważ fakt wyżej opisany, o ileby rzeczywiście miał miejsce sprzeciwia się zasadniczemu przepisom ustawy o prywatnej własności; przeto podpisani zapytują:

1) Czy Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wiadomo o tem zabranii prywatnego majątku mieszkańców Byczyny na rzecz tejże gminy?

2) Czy w razie zaistnienia takiego faktu Wysoki Wydział krajowy nie zechciałby polecić Wydziałowi powiatowemu w Chrzanowie, ażeby pobrane niesłusznie fundusze zwrócił prawym ich właścicielom, t. j. posiadaczom „szuldszeinów“.

Lwów, dnia 16. listopada 1905.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, Bojko, Oleśnicki, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, F. Włodek, Mogilnicki, Mazikiewicz, Bobaczewski, Korol, Eftinowicz, Żardecki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

W powiecie grybowski buduje się droga do Krynicy, która przechodzić ma przez terytoryum gmin Florynka i Berest.

Właściciele gruntów w tych dwóch gminach zaczęli żądać za swoje grunta odškodowania, a tak samo żądała gmina za swoje grunta — wtedy przyjechał na miejsce starosta grybowski, który pouczył gminy że to jest rzecz cesarska i grunta muszą być za darmo odstąpione i po prostu przez to fałszywe przedstawienie rzeczy zmusił gminy, że powzięto uchwały rad gminnych na dobrowolne odstąpienie bezpłatnie gruntów gminnych pod tę drogę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy jest Wys. Rządowi ten fakt?

2) Czy skłonnym jest Wys. Rząd wyjaśnić tym gminom, jakie one właściwie prawo, co do tej drogi mają i dać im możność dotyczące uchwały anulować i przypadające wynagrodzenie za odstąpione grunta pobrać?

3) Czy skłonnym jest Wys. Rząd pociągnąć za takie postępowanie c. k. starostę w Grybowie do odpowiedzialności?

Interpelant:

Oleśnicki w. r.

Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Effinowicz, Mogilnicki, Ostapczuk, Barabasz, F. Włodek, Ks. Pastor, Kramarczyk, Szwed, Szponder, Żardecki, Korol, Staruch, Krempa.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że jest jeszcze złożony wniosek naglący p. Stojalowskiego, z powodu jednak nieobecności w Izbie

wnioskodawcy nie może ten wniosek być na razie traktowany.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o przyznanie dodatku drożyznianego nauczycielstwu ludowemu w powiatach rzeszowskim, strzyżowskim i kolbuszowskim.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o objęcie w zarząd państwowy drogi powiatowej „Pietrasina“ zwanej, w powiecie żywieckim.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Głabińskiego w sprawie zmiany nstawy krajowej z 23. maja 1895 Nr. 57 Dz. n. kr.

Przemawia p. Głabiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany przepisów o dyetach i kosztach podróży w czynnościach urzędowych, tudzież o petycyi urzędników Wy

działu krajowego o podwyższenie ich poborów.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy chwalić następujące:

P r z e p i s y

o dyetach i kosztach podróży Marszałka krajowego, Członków Wydziału krajowego, urzędników, dyetaryuszy i sług Wydziału krajowego, oraz zakładów krajowych.

§. 1. Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego i ich Zastępcom, urzędnikom, aplikantom, dyetaryuszom i sługom Wydziału krajowego i zakładów krajowych, wydającym się w celach urzędowych poza miejsce swego urzędu, należą się koszty utrzymania, czyli dyety i koszty podróży.

§. 2. Tylko z polecenia Wydziału krajowego mogą być podróże w celach urzędowych przedsiębrane, a to pod utratą wszelkiego za nie wynagrodzenia.

§. 3. Wysokość dyet wyznacza się dziennie:

a) 30 koron dla Marszałka krajowego, 20 koron dla Członków Wydziału krajowego i ich Zastępców;

b) 16 koron dla urzędników z płacą roczną 6.400 koron lub wyżej;

c) 13 koron dla urzędników z płacą roczną 4.800 koron do 6.400 koron;

d) 10 koron dla urzędników z płacą roczną 3.600 koron do 4.800 koron;

e) 8 koron dla urzędników z płacą roczną 2.800 koron do 3.600 koron;

f) 7 koron dla urzędników z płacą roczną 2.200 koron do 2.800 koron;

g) 6 koron dla wszystkich innych urzędników i aplikantów,

h) 4 korony dla dyetaryuszy;

i) 3 korony dla sług.

Poza obrębem granic kraju dyety będą liczone w dwójnasób.

Przy obliczaniu dyet służy za podstawę tylko pierwsza stała płaca z nadaną posadą połączoną, z pominięciem dodatków pięcioletnich i wszelkich innych.

§. 4. Dyetami pokryte są wszystkie koszty utrzymania, t. j. wikt, pomieszkowanie, opał, światło i t. d. Gdyby urzędowanie wymagało osobnego pokoju na kancelaryę, wydatek na taki pokój może być osobno policzony.

§. 5. Urzędnikowi, który na komisji zachorował, należy się dyety przez czas choroby poza miejscem urzędowania przebytej.

§. 6. Urzędnik, który wyjechał z miejsca, do którego w celach urzędowych wysłany został, w jakiegokolwiek sprawie nieurzędowej, traci przez czas wydalania prawo do dyet, a nadto staje się odpowiedzialnym za samowolne oddalenie się i za wynikłą szkodę.

§. 7. Koszta podróży należą się za podróż z miejsca urzędowania na wyznaczoną komisję i z powrotem.

§. 8. W podróży należy używać przedewszystkiem kolei żelaznych lub statków parowych, a tylko tam, gdzie środków komunikacyjnych nie ma, można użyć koni.

§. 9. Za podróż koleją należy się:

a) I. klasa Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego i ich Zastępcom, tudzież urzędnikom z płacą 4.800 koron i wyżej (§. 3. lit. b i c);

b) II. klasa wszystkim innym urzędnikom, aplikantom i dyetaryuszom;

c) III. klasa sługom.

Za podróż statkiem parowym należy się:

a) I. klasa Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego i ich Zastępcom, tudzież urzędnikom, aplikantom i dyetaryuszom;

b) sługom II. klasa.

Osobom wymienionym w §. 3 a) do wyłącznie b) należy się, jeśli podróż służbowa trwa dłużej niż dwa dni, wynagrodzenie za 30 kilogramów wagi pakunku podróznego przy podróżach odbywanych koleją żelazną lub statkiem parowym, według taryfy obowiązującej.

Za usprawiedliwiony celem podróży transport narzędzi, lub innych przyborów ciężkich, lub wielkiej objętości. można żądać osobno zwrotu uiszczonej należitości przewozowej, za przedłożeniem urzędowego potwierdzenia, że należitość w wysokości zarachowanej zapłacono.

Za podróż kołmi należy się:

a) Marszałkowi krajowemu, Członkom Wydziału krajowego, ich Zastępcom, urzędnikom, aplikantom i dyetaryuszom po pięć koron od myriametra, oraz zwrot myta:

b) sługom po 1 K 50 hal. od myriametra i zwrot myta;

§ 10. Przy podróży kilku urzędników do tej samej miejscowości może po dwóch zarachować wspólnie tylko jedną należitość za podróż kołmi. Przy komisji z nieparzystej liczby urzędników, najstarszy rangą, a przy równej randze najstarszy w służbie zaliczy dla siebie osobno należitość za podróż kołmi.

§ 11. Przy komisjach na kolei żelaznej, albo bezpośrednio przy kolei wolno zaliczyć tylko należitość za użycie kolei żelaznej. Jeśli urzędnik delegowany na komisję użyje z powodów od niego niezależnych innego środka komunikacyjnego, zarachowana należitość tylko wówczas zostanie przyznana, gdy przedłoży urzędowe potwierdzenie, że faktycznie poniósł wydatek w zarachowanej wysokości.

§ 12. Czy należy wynagrodzić także wydatki na utrzymanie i jazdę z budynku urzędowego do miejsca urzędowania w tej samej miejscowości, lub w najbliższej okolicy, Wydział krajowy w każdym pojedynczym wypadku rozstrzygnie.

§ 13. Przy komisjach, które trwać mają prawdopodobnie przez jeden miesiąc w jednym miejscu zamiast dyet z reguły będzie oznaczony pewien ryczałt z góry.

Urzędnikom, którzy z obowiązku swego urzędowego komisjonują często w swych okręgach urzędowych, Wydział krajowy z reguły wyznaczy zamiast dyet i kosztów podróży odpowiedni roczny ryczałt.

§ 14. Z odbytej podróży urzędowej należy złożyć rachunek dyet i kosztów podróży najdalej w przeciągu miesiąca po powrocie pod utratą prawa do wynagrodzenia.

Wyjątkowo może Wydział krajowy zaszygnować zadawnioną kwotę, jeżeli składający rachunek udowodni, że zwłoka nastąpiła bez jego winy.

Urzędnik, aplikant lub dyetaryusz winien prowadzić podczas całego trwania komisji dziennik, w którym odnośnie do aktów wykaże czynności każdego dnia. Dziennik ten należy dołączyć do rachunku (partykularza).

§ 15. Rachunek (partykularz) zbada

a) Oddział techniczny co do odległości kilometrowej i czasu potrzebnego koniecznie do prac technicznych;

b) Oddział rachunkowy co do cyfry należitości za podróż i czasu potrzebnego koniecznie do prac rachunkowych;

c) Szef departamentu co do czasu potrzebnego do czynności komisyjnych urzędników innych oddziałów.

§ 16. Na rachunek dyet i kosztów podróży można aszygnować stosowne zaliczki, czy to przed podróżą, czy w czasie trwania komisji, czy też po powrocie.

§. 17. Pozostają w mocy obowiązującej utrzymywanych albo subwencyonowanych, dotychczasowe przepisy co do konduktorów dróg krajowych i dozorców melioracyjnych, Wydziału krajowego albo zakładów krajowych, oraz co do osób będących wprawdzie w służbie kraju lub instytucyi przez kraj

1. Od 1. stycznia 1906 pobory służbowe urzędników Wydziału krajowego wynosić będą, jak następuje :

Ranga	Poszczególnienie	Placa	aktywalny	D o d a t k i			starszeństwa po 16 i 20 latach po
				2 pięcioletnie po	2 czteroletnie po	K o r o n y	
Oddział konceptowy :							
VI.	Radca	6.400	1.280	800	—	—	—
VII.	Sekretarz	4.800	1.120	600	—	—	—
VIII.	Wicesekretarz	3.600	960	400	—	—	—
IX.	Adjunkt	2.800	800	—	200	200	—
X.	Konceptista	2.200	640	—	200	200	—
—	Praktykauci : trzech — adjutum po	1.400	—	—	—	—	—
	trzech — adjutum po	1.200	—	—	—	—	—
	dla wszystkich zaś bez } względu na wysokość } adjutum } po 3 lat. 1.600 — — — — po 5 lat. 2.000 — — — —						
Oddział techniczno-drogowy :							
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—	—
VII.	Zastępca dyrektora	4.800	1.120 i funkcyjny 800	600	—	—	—
VII. Inżynier starszy :							
a)	we Lwowie.	4.800	1.120	600	—	—	—
b)	w Krakowie	4.800	840	600	—	—	—
VIII. Inżynier I. klasy :							
a)	we Lwowie.	3.600	960	400	—	—	—
b)	w Krakowie	3.600	720	400	—	—	—
c)	w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców .	3.600	600	400	—	—	—
d)	w innych miejscowościach kraju	3.600	480	400	—	—	—

Ranga	Poszczególnienie	Płaca	akty- walny	D o d a t k i		starszeń- stwa po 16 i 20 latach po
				2 pięcioletnie po	2 czterole- tnie po	
				K o r o n y		
IX. Inżynier II. klasy:						
	a) we Lwowie	2.800	800	—	200	200
	b) w Krakowie	2.800	600	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	2.800	500	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.800	400	—	200	200
X. Inżynier adjunkt:						
	a) we Lwowie	2.200	640	—	200	200
	b) w Krakowie	2.200	480	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	2.200	400	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.200	320	—	200	200
— Praktykant techn.: adjutum:						
		dwóch po 1.400	—	—	—	—
		dwóch po 1.200	—	—	—	—
	dla wszystkich zaś bez	} po 3 lat. 1.600	—	—	—	—
	względu na wysokość adjutum					
XI. Asystent manipulacyjny						
		1.600	480	—	200	200
Oddział melioracyjny:						
VI. Dyrektor						
		6.400	1.280	800	—	—
VII. Zastępca dyrektora						
		4.800	} 1.120 i funk- cyjny 800	600	—	—
VII. Inżynier starszy:						
	a) we Lwowie	4.800	1.120	600	—	—
	b) w Krakowie	4.800	840	600	—	—
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	4.800	720	600	—	—
	d) w innych miejscowościach kraju	4.800	600	600	—	—
VII. Referent administracyjny						
		4.800	1.120	600	—	—
VIII. Inżynier I. klasy:						
	a) we Lwowie	3.600	960	400	—	—
	b) w Krakowie	3.600	720	400	—	—

Ranga	Poszczególnienie	Placa	akty- walny	D o d a t k i		
				2 pięcioletnie po	2 czterole- tnie po	starszeń- stwa po 16 i 20 latach po
K o r o n y						
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	3.600	600	400	—	—
	d) w innych miejscowościach kraju	3.600	480	400	—	—
IX. Inżynier II. klasy i inżynier komasacyjny :						
	a) we Lwowie	2.800	800	—	200	200
	b) w Krakowie	2.800	600	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	2.800	500	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.800	400	—	200	200
X. Inżynier adjunkt :						
	a) we Lwowie	2.200	640	—	200	200
	b) w Krakowie	2.200	480	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	2.200	400	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	2.200	320	—	200	200
XI. Asystent komasacyjny :						
	a) we Lwowie	1.600	480	—	200	200
	b) w Krakowie	1.600	360	—	200	200
	c) w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców	1.600	300	—	200	200
	d) w innych miejscowościach kraju	1.600	240	—	200	200
	— Praktykant techniczny — adjutum	1.400	—	—	—	—
	po 3 latach	1.600	—	—	—	—
	po 5 latach	2.000	—	—	—	—
Oddział kolejowy :						
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora	4.800	1.120 i funk- cyjny 800	600	—	—
VII.	Inżynier starszy	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	„ I. klasy	3.600	960	400	—	—
IX.	„ II. klasy	2.800	800	—	200	200
X.	Inżynier adjunkt	2.200	640	—	200	200
VII.	Referent administracyjny	4.800	1.120	600	—	—

Ranga	Poszczególnienie	Płaca	akty- walny	D o d a t k i		starszeń- stwa po 16 i 20 latach po
				2 pięciole- tnie po	2 czterole- tnie po	
K o r o n y						
VII.	Sekretarz	4.800	1.120	600	—	—
IX.	Adjunkt konceptowy	2.800	800	—	200	200
X.	Konceptista	2.200	640	—	200	200
VIII.	Konsulent spraw taryfowych i ko- mercyjnych	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt rachunkowy	2.800	800	—	200	200
X.	Oficyał rachunkowy	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent rachunkowy	1.600	480	—	200	200
IX.	Adjunkt administracyjno-manipula- cyjny	2.800	800	—	200	200
XI.	Inspisycjent-rysownik	1.600	480	—	200	200
XI.	Asystent manipulacyjny	1.600	480	—	200	200
Oddział sanitarny:						
VII.	Inspektor szpitali	4.800	1.120	600	—	—
Oddział statystyczny:						
VIII.	Wicesekretarz	3.600	960	400	—	—
Oddział rachunkowy:						
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	Rewident	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt.	2.800	800	—	200	200
X.	Archiwista i protokolista.	2.200	640	—	200	200
X.	Oficyał	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent	1.600	480	—	200	200
XII.	Praktykant	1.200	480	—	200	200

D o d a t k i

Ranga	Poszczególne	Placa	akty- walny	D o d a t k i		starszei- stwa po 16 i 20 latach po
				² pięciole- tnie po	² czterole- tnie po	
K o r o n y						
—	Aplikant, adjutum	1.000	—	—	—	—
	po 3 latach	1.200	—	—	—	—
	po 5 latach	1.500	—	—	—	—
VIII.	Lustrator rachunkowy dla szpitali powszechnych.	3.600	960	400	—	—
Oddział kasowy:						
VI.	Dyrektor	6.400	1.280	800	—	—
VII.	Zastępca dyrektora	4.800	1.120	600	—	—
VIII.	Kontrolor	3.600	960	400	—	—
VIII.	Kasyer	3.600	960	400	—	—
IX.	Adjunkt	2.800	800	—	200	200
X.	Oficyał	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent.	1.600	480	—	200	200
XII.	Praktykant	1.200	480	—	200	200
Oddział manipulacyjny:						
VII.	Dyrektor	4.800	—	600	—	—
	(zamiast dodatku aktywalnego — wolne mieszkanie, — deputat w drzewie — dodatek na fiakry, zgodnie z uchwałą Sejmnu z dnia 9. lutego 1894).					
VIII.	Archiwista	3.600	960	400	—	—
IX.	Ekspedytor	2.800	800	—	200	200
XI.	Protokolista	2.800	800	—	200	200
X.	Kancelista	2.200	640	—	200	200
XI.	Asystent	1.600	480	—	200	200
XII.	Pisarz	1.200	480	—	200	200
—	Aplikant, adjutum	1.000	—	—	—	—
	po 3 latach	1.200 ²	—	—	—	—
	po 5 latach	1.500	—	—	—	—

2. Dla wszystkich urzędników Wydziału krajowego trzech wyższych rang, t. j. VI., VII. i VIII. przyznaje się prawo do dwóch dodatków pięcioletnich, zaś dla urzędników rangi IX., X., XI. i XII. prawo do dwóch dodatków czteroletnich.

Dodatek pięcioletni może zatem być przyznany po upływie 5 lat, dodatek czteroletni po upływie 4 lat służby, spędzonej w tej samej randze.

3. Dodatki trzechletnie, względnie pięcioletnie, przyznane praktykantom koncepcyjnym, wliczalne są do emerytury.

4. Urzędnicy czterech niższych rang, t. j. IX., X., XI. i XII. nprawieni są do otrzymania dodatków osobistych z tytułu starszeństwa, mianowicie:

po szesnastu latach służby w tej samej randze 200 K rocznie;

po dwudziestu latach służby w tej samej randze dalsze 200 K rocznie;

które to dodatki wliczalne są do emerytury.

5. Do urzędników mianowanych przed 1. stycznia 1906, dla których przepisy tej uchwały etatowej byłyby mniej korzystne, zastosowane będą postanowienia etatowe dotychczas obowiązujące.

6. Wszelkie przepisy etatowe, niniejszą uchwałą nie uchylone, pozostaną nadal w mocy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nięda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Sprawozdawca wnosi na przyjęcie wniosków komisji *en bloc*.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie wniosków komisji *en bloc*, następnie zaś *en bloc* wszystkie wnioski komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej

o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego Zamku na Wawelu.

II. Na koszt odnowienia zamku na Wawelu i przeistoczenia go na rezydencję Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości, oraz na Muzeum narodowe przeznacza Sejm przez czas odbudowy począwszy od roku 1906 coroczną dotację w sumie 100.000 K. i upoważnia Wydział krajowy do wstawiania tej dotacji w budżet funduszu krajowego.

III. Sejm wstawia na powyższy cel na rok 1906 do preliminarza wydatków funduszu krajowego w Rubr. XIV. poz. 531 a sumę 100.000 K.

Morszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Górski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski I—III komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie sejmowej komisji agrarnej odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego LW. 73.794/1905 w przedmiocie operacji agrarnych.

Sprawozdawca p. Łazarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najspieszniej zarządziłby kierownikiem technicznym operacyj agrarnych w kraju zamianowany został inżynier w sprawach rolniczych i melioracyjnych specjalnie uzdolniony, a stosunki krajowe dokładnie znający — oraz aby kierownik ten urzędował zawsze na miejscu operacyj agrarnych lub w bezpośrednim pobliżu tego miejsca.

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 18. sierpnia 1905, l. 73.794 przyjmuje się do wiadomości.

2. Etat personalu technicznego w oddziale technicznym miejscowego komisarza agrarnego składać się ma począwszy od 1. stycznia 1906:

a) z trzech inżynierów komasacyjnych z płacą roczną po 2.800 K i dodatkiem aktywalnym po 600 K;

b) z trzech asystentów komasacyjnych z płacą roczną po 1.600 K i dodatkiem aktywalnym po 360 K;

c) z jednego pomocnika technicznego z płacą miesięczną po 140 K.

Posady dwóch adjunktów komasacyjnych zostają od 1. stycznia 1906 zwinięte.

3. Na koszt Komisji agrarnych wstawi się do rubr. X. poz. 318 budżetu krajowego na rok 1906:

A. na personal techniczny 17.964 K.

B. „ fundusz podręczny 23.000 „
razem 40.964 K.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szeregowej.

Sprawozdawca czyta:

I. na uchwalenie rezolucji tej treści:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najspieszniej zarządził, by kierownikiem technicznym operacyj agrarnych w kraju zamianowany został inżynier w sprawach rolniczych i melioracyjnych specjalnie uzdolniony, a stosunki krajowe dokładnie znający — oraz aby kierownik ten urzędował zawsze na miejscu operacyj agrarnych lub w bezpośrednim pobliżu tegoż miejsca.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 18. sierpnia 1905, l. 73.794 przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Etat personalu technicznego w oddziale technicznym miejscowego komisarza agrarnego składać się ma począwszy od 1. stycznia 1906:

a) z trzech inżynierów komasacyjnych z płacą roczną po 2.800 K i dodatkiem aktywalnym po 600 K;

b) z trzech asystentów komasacyjnych z płacą roczną po 1.600 K i dodatkiem aktywalnym po 360 K;

c) z jednego pomocnika technicznego z płacą miesięczną po 140 K.

Posady dwóch adjunktów komasacyjnych zostają od 1. stycznia 1906 zwinięte.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek 2 komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Na koszt Komisji agrarnych wstawia się do rubr. X. poz. 318 budżetu krajowego na rok 1906:

A. na personal techniczny	17.964 K
B. „ fundusz podręczny	23.000 „
razem	<u>40.964 K.</u>

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek 3 komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o krajowej szkole średniej rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok 1904/5.

Sprawozdawca p. Vivien nwołniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i o folwarku w Czernichowie za r. 1904/5.

2. Sejm ustanawia dla niezamożnych uczniów w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie cztery wolne miejsca funduszowe, wstawiając na ten cel potrzebny kredyt w budżecie wydatków szkoły na rok 1906 i upoważniając zarazem Wydział krajowy do prelimitinowania tego wydatku w latach następnych.

3. Sejm ustanawia następujący etat płacy administratora folwarku, a zarazem nauczyciela instrnktora do robót praktycznych w szkole; tenże pobierać będzie począwszy od 1. stycznia 1906 roku zamiast dotychczasowych poborów, obok wolnego pomieszkania, płacę roczną 2.400 koron, dodatek aktywalny 240 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze wynosiłyby po 300 koron, zaś trzy następne po 400 koron rocznie.

4. Sejm przyzuaje w drodze łaski Alojzemu Rużyczce, byłemu ogrodnikowi a zarazem docentowi ogrodnictwa w krajowej

średniej szkole rolniczej w Czernichowie, począwszy od 1. stycznia 1906 roku stałe zaopatrzenie w wysokości 1.300 K rocznie.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i o folwarku w Czernichowie za r. 1904/5.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

2. Sejm ustanawia dla niezamożnych uczniów w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie cztery wolne miejsca funduszowe, wstawiając na ten cel potrzebny kredyt w budżecie wydatków szkoły na rok 1906 i upoważniając zarazem Wydział krajowy do prelimitinowania tego wydatku w latach następnych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

3. Sejm ustanawia następujący etat płacy administratora folwarku, a zarazem nauczyciela instrnktora do robót praktycznych w szkole; tenże pobierać będzie począwszy od 1. stycznia 1906 roku zamiast dotychczasowych poborów, obok wolnego pomieszkania, płacę roczną 2.400 koron, dodatek aktywalny 240 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze wyuosiłyby po 300 koron, zaś trzy następne po 400 koron rocznie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

4. Sejm przyznaje w drodze łaski

Alojzemu Rużyczce, byłemu ogrodnikowi, a zarazem docentowi ogrodnictwa w krajowej średniej szkole rolniczej w Czernichowie, począwszy od 1. stycznia 1906 roku stałe zaopatrzenie w wysokości 1.300 koron rocznie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o niższych szkołach rolniczych (Bereźnica, Horodenka, Jagielnica, Kobiernice, Suchodół oraz o założeniu niższej szkoły rolniczej w Miłocinie).

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Kuratorią fundacyi stypendyjnej ś. p. Jana Towarnickiego umowy kupna i sprzedaży i nabycia folwarku Miłocina pod Rzeszowem na własność funduszu krajowego z całym obszarem gruntów i z wszystkimi budynkami, które dla celów szkoły rolniczej w Miłocinie Kuratorya fundacyi własnym kosztem zbuduje, za spłatą ceny kupna w pięćdziesięciu ratach annuitetowych po 4.000 K rocznie od roku 1907 począwszy.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 28.700 K na koszt urządzenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie, z której to sumy 19.000 K wstawia się do budżetu na rok 1906 -- dalej kredyt w kwocie 10.438 K na koszt utrzymania tej szkoły w r. 1906.

4. Sejm ustanawia następujący etat osob i plac grona nauczycielskiego krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie.

Grono nauczycielskie krajowej szkoły rolniczej w Miłocinie składać się ma:

a) z kierownika zarazem nauczyciela fachowego, drugiego nauczyciela fachowego i nauczyciela do nauk ogólnie kształcących;

b) z nauczycieli pomocniczych, t. j. katechety i instruktora do robót praktycznych;

Funkcyonaryusze wymienieni pod a) są urzędnikami krajowymi z wszystkimi prawami określonymi w ustanowie służby krajowej i w statucie emerytalnym, uchwalonym przez Sejm na posiedzeniu z dnia 21. stycznia 1889, i otrzymują pobory ustanowione uchwałą Sejmu z dnia 30. czerwca 1902 r., tudzież wolne pomieszkanie w zakładzie. Stanowisko nauczycieli pomocniczych określa statut organizacyjny szkoły; o wysokości ich wynagrodzenia postanawia każdorazowy budżet krajowy.

5. Sejm wzywa e. k. Rząd, by do kosztów założenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie przyczynił się zasiłkiem z funduszków państwowych w wysokości połowy kosztów.

6. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby sprawę ustanowienia posady inspektora krajowych szkół rolniczych wziął pod rozwagę i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski.

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę opłaty szkolnej w szkołach niższych rolniczych rozważył i ewentualnie z początkiem roku szkolnego 1905/6 stopniowo wprowadził.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do pozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1. komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Kuratorią fundacji stypendyjnej ś. p. Jana Towarnickiego umowy kupna i sprzedaży i nabycia folwarku Miłocina pod Rzeszowem na własność funduszu krajowego z całym obszarem gruntów i z wszystkimi budynkami, które dla celów szkoły rolniczej w Miłocinie Kuratorya fundacji własnym kosztem zbuduje, za spłatą ceny kupna w pięćdziesięciu ratach annuitetowych po 4.000 K rocznie od roku 1907 począwszy.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2. komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 28.700 K na koszt urządzenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie, z której to sumy 19.000 K wstawia się do budżetu na rok 1906 — dalej kredyt w kwocie 10.438 K. na koszt utrzymania tej szkoły w roku 1906.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 3 komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm ustanawia następujący etat osób i płac grona nauczycielskiego krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie.

Grono nauczycielskie krajowej szkoły rolniczej w Miłocinie składać się ma:

a) z kierownika zarazem nauczyciela fachowego, drugiego nauczyciela fachowego i nauczyciela do nauk ogólnie kształcących;

b) z nauczycieli pomocniczych t. j. katechetę i instruktora do robót praktycznych.

Funkcyonaryusze wymienieni pod a) są urzędnikami krajowymi z wszystkimi prawami określonymi w ustanowie służby

krajowej i w statucie emerytalnym, uchwalonym przez Sejm na posiedzeniu z dnia 21. stycznia 1889 i utrzymują pobory ustanowione uchwałą Sejmu z dnia 30. czerwca 1902 r., tudzież wolne pomieszkanie w zakładzie. Stanowisko nauczycieli pomocniczych określa statut organizacyjny szkoły; o wysokości ich wynagrodzenia postanawia każdoroczny budżet krajowy.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 4 komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, by do kosztów założenia krajowej niższej szkoły rolniczej w Miłocinie przyczynił się zasilkiem z funduszków państwowych w wysokości połowy kosztów.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 5 komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby sprawę ustanowienia posady inspektora krajowych szkół rolniczych wziął pod rozprawę i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 6 komisji.

Sprawozdawca czyta:

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby sprawę opłaty szkolnej w szkołach niższych rolniczych rozważył i ewentualnie z początkiem roku szkolnego 1905/6 stopniowo wprowadził.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 7 komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o postępie budowy nowych pawilonów i przeobrażeń w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, objętym sprawozdaniem Wydziału krajowego z dnia 22. lipca 1905 l. 69087.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie budowy nowych pawilonów i przeobrażeń krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gosp. krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

Sprawozdawca p. Agopsowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa krajowego.

2) Sejm wstawia do rubr. X. budżetu krajowego na rok 1906 następujące wydatki:

a) na utrzymanie krajowego instruktora mleczarstwa placę 4.000 K i 1.560 K na koszta podróży;

b) na utrzymanie krajowego instruktora adjunkta mleczarstwa placę 2 000 K i 1.360 K na koszta podróży;

c) na utrzymanie pomocnika krajowego instruktora mleczarstwa: placę 1.440 K i 800 K na koszta podróży.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu na następnej sesji sejmowej wnieść przedłożenie w celu założenia kursu dozorców obór przy kilku szkołach rolniczych.

Temsamem jest załatwiona petycja e. k. Towarzystwa gospodarskiego w Krakowie l. s. 3168.

Przemawia p. Kramarezyk.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1. komisji.

Sprawozdawca czyta:

2) Sejm wstawia do rubr. X. budżetu krajowego na rok 1906 następujące wydatki:

a) na utrzymanie krajowego instruktora mleczarstwa placę 4.000 K i 1.560 K na koszta podróży;

b) na utrzymanie krajowego instruktora adjunkta mleczarstwa placę 2.000 K i 1.360 K na koszta podróży;

c) na utrzymanie pomocnika krajowego instruktora mleczarstwa: 1.440 K i 800 K na koszta podróży.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2. komisji.

Sprawozdawca czyta:

3) Poleca się Wydziałowi krajowemu na następnej sesji sejmowej wnieść przedłożenie w celu założenia kursu dozorców obór przy kilku szkołach rolniczych.

Temsamem jest załatwiona petycja

c. k. Towarzystwa gospodarskiego w Krakowie l. s. 3168.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 3. komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji bankowej o wykonywaniu przez Wydział krajowy patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek, oraz nad innymi spółkami rolniczymi.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek i nad innymi spółkami rolniczymi.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby corocznie do sprawozdań o spółkach oszczędności i pożyczek dołączał wykaz kredytu udzielonego tym spółkom z krajowego funduszu pożyczkowego, z podaniem czasu udzielenia kredytu, okresu spłaty i kwot umorzonych.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z Bankiem krajowym względem otrzymania zaliczek do wysokości $2\frac{1}{2}$ miliona koron na zasilenie funduszu pożyczkowego dla spółek raiffeisenowskich, pod warunkami określonymi uchwałą sejmową z r. 1899.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby pożyczki z tego funduszu udzielał na, spłatę ratalną, nie przekraczającą okresu lat pięciu.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojalowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Bohaczewski i Huryk.

Przemawia zapisany do głosu p. Bohaczewski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej zapisany do głosu p. Bohaczewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek i nad innymi spółkami rolniczymi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby corocznie do sprawozdań o spółkach oszczędności i pożyczek dołączał wykaz kredytu udzielonego tym spółkom z krajowego funduszu pożyczkowego, z podaniem czasu udzielenia kredytu, okresu spłaty i kwot umorzonych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z Bankiem krajowym względem otrzymania zaliczek do wysokości $2\frac{1}{2}$ miliona koron na zasilenie

funduszu pożyczkowego dla spółek raiffaisewskich, pod warunkami określonymi uchwałą sejmową z r. 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby pożyczki z tego funduszu udzielał na spłatę ratalną, nieprzekraczającą okresu lat pięciu.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek powyższy komisji.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem odczytuje następujący wniosek nagły:

Wniosek nagły.

Zważywszy, że do niemieckiej szkoły „Schulvereinu“ w Lipniku pod Białą, subwencyonowanej przez gminę, uczęszcza blisko połowa dzieci polskich, a więc nauka religii w tej szkole odbywać się powinna w języku ich macierzystym tj. polskim;

zważywszy, że zarząd „Schulvereinu“ pomimo żądania władzy kościelnej w tym kierunku, nie zezwolił na naukę religii dla polskich dzieci w polskim języku, a po usunięciu się duchowieństwa na rozkaz konsystorza nauczania religii po niemiecku powierzył ludziom świeckim podobno innego wyznania — a więc zmusza dzieci polskie do uczenia się religii po niemiecku;

zważywszy, że rodzice polscy z powodu tej krzywdy dzieciom ich wyjątkowej zanoszą prośby do miejscowego c. k. Inspektora szkolnego bez skutku — i musieliby krzywdę tę znosić, Bóg wie, jak długo, gdyby sprawa ta załatwiona być miała w zwykłym toku instancyj;

zważywszy wreszcie, że nauczanie religii w niezrozumiałym dla nich języku urąga nie tylko zasadom pedagogii, lecz wyrządza wielką szkodę dziatwie pod względem religijnym i narodowym;

Wys ki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie pod rygorem zamknięcia szkoły nakazała kierownictwu niemieckiej szkoły „Schulvereinu“ w Lipniku wprowadzenie nauki religii dla dzieci polskich w języku polskim.

2) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby dotychczasową jednoklasową szkołę polską w Lipniku zamieniła w najbliższym czasie, względnie stopniowo na 5 kl. szkołę ludową.

Wnioskodawca:

X. Stojałowski w. r.

Szajer, Wesoliński, T. Cieński, Potoczek, Wilczkiewicz, Glidziuk, Pastor, Trzeciecki, Łazarski, Kramarczyk, Szwed, Skołyszewski, Borkowski, Szponder.

Przemawia p. Stojałowski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji szkolnej z poleceniem zdania sprawy w ciągu tej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość tego wniosku p. Stojałowskiego, a oddzielnie uchwała formalny wniosek na przekazanie tego nagłego wniosku komisji szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu tej sesji.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 18. listopada 1905 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 15 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.